

Samarbete för elevers lärande

[00:00:01] Det här är en podcast från Skolverket.

Sandra Charléz [00:00:14] Hej, välkommen till den här podden som ska handla om vad du kan göra för att bidra till trygghet och studiero i klassrummet och om betydelsen av att samarbeta för att bidra till elevers lärande. I skolan jobbar många som har till uppgift att stödja eleverna under skoldagen men som inte är lärare. Några vanliga titlar är resurspedagog, elevassistent, skolmentor, socialpedagog eller elevcoach. Oavsett vad just din roll kallas så har du en superviktig uppgift att bidra till elevers lärande och till trygghet och studiero i skolan. I den här poddserien kommer vi att prata om några av de delar som är viktiga att känna till i det här arbetet. Och i det här avsnittet så ska vi prata om trygghet och studiero och om hur personal i skolan som kanske inte är lärare, ändå kan stödja eleverna i lärandet och utvecklingen under skoldagen. Sandra Charléz heter jag, som nu välkomnar Tove Briell, undervisningsråd på Skolverket. Hej Tove!

Tove Briell [00:01:15] Hej.

Sandra Charléz [00:01:17] Hej. Har du egen erfarenhet av att jobba i skolan?

Tove Briell [00:01:21] Jamen det har jag faktiskt för att jag är lärare från början så att, där har jag många minnen av hur bra det kan funka när man är fler som jobbar tillsammans. Där ju elevassistenter och resurspedagoger är några som brukar kunna bidra i arbetet.

Sandra Charléz [00:01:38] Och att ingen av er känner sig ensam, varken den ena eller den andra, utan man jobbar tillsammans.

Tove Briell [00:01:43] Och framför allt att det ju blir en trygghet och en struktur för eleverna. Så de är de stora vinsterna.

Sandra Charléz [00:01:51] Du jag tänkte att vi skulle kasta oss in i ett moment. En gammal klassiker, sant eller falskt? Är du redo?

Tove Briell [00:01:59] Ja.

Sandra Charléz [00:01:59] Jag kommer att komma med några snabba påståenden och du berättar om det är sant eller falskt. Du får brodera ut svaren lite grann om du skulle vilja, men vi gör ett försök. Sant eller falskt, vad säger forskningen? Som resurs eller elevassistent så räcker det att veta ungefär vad eleven ska lära sig för att kunna ge bra stöd?

Tove Briell [00:02:19] Då måste jag säga falskt. Även om det är lärarens ansvar att den som ska stödja eleverna är väl liksom insatta i vad de ska göra och vad eleverna ska lära och så där. Så det är lärarens ansvar att se till att den som är assistent eller resurspedagog vet vad eleverna ska jobba med.

Sandra Charléz [00:02:43] Falskt alltså. Vi går vidare, nästa påstående. Studiero är det bara när det är helt tyst i klassrummet?

Tove Briell [00:02:48] Nä, det är falskt också. Det kan ju vara studiero när eleverna är engagerade och har livliga diskussioner och så där också. Så att knäpptyst behöver det inte vara för att det ska vara studiero. Men det klart, alla elever har rätt till studiero, det vill säga att de ska kunna fokusera på på sitt lärande utan att bli störda.

Sandra Charléz [00:03:10] Skolans värdegrund, det vill säga allas lika värde, jämställdhet och så vidare, det gäller alla som arbetar i skolan och inte bara för undervisningen?

Tove Briell [00:03:19] Ja, det är sant.

Sandra Charléz [00:03:20] Det kändes givet.

Tove Briell [00:03:21] Det kändes givet ja.

Sandra Charléz [00:03:22] Det kändes ju som att jag sökte det svaret också.

Tove Briell [00:03:25] Ja. Men det gäller för alla som arbetar i skolan och det är verkligen superviktigt. Sedan vet vi också att i skolor där man har hög efterlevnad och så, håller de här frågorna vid liv, så är det mindre mobbning och eleverna lyckas bättre också.

Sandra Charléz [00:03:44] Jamen tack Tove! Vi lämnar sant eller falskt-delen och så ska vi gå vidare till en del i programmet där, det så att vi har fått in några frågor från elevassistenter och resurspersonal som jobbar just nu i skolan, som har några frågor till dig. En fråga låter så här. Hur kan samarbetet se ut mellan mig och läraren, vad rekommenderas?

Tove Briell [00:04:08] Ja, det man vet genom forskning då det är att alla som ska stödja eleverna på något sätt i undervisningen, de behöver få vägledning i det. Så att, det första man behöver se till och att få tid för det är ju den typen av vägledning och vad det då kan handla om är ju till exempel vad syftet är med den undervisningssituation som man jobbar med.

Sandra Charléz [00:04:30] Varför gör vi det här.

Tove Briell [00:04:32] Varför gör vi det här. Hur ska vi göra det och hur ska vi följa upp? Därför att det är ju läraren som har ansvar för att bedöma elevernas kunskaper och utveckling så att här behöver det finnas en plan för hur läraren ska få kännedom och kunskap om vad eleven har gjort och presterat.

Sandra Charléz [00:04:54] Just det. För om du som elevassistent går iväg till ett grupprum och fortsätter jobba med någonting så måste det ni har kommit, det ni har gjort, det eleven har gjort i grupprummet måste sen komma tillbaka till läraren så att de vet att undervisningen har liksom fortsatt. Eller är det så jag ska förstå dig?

Tove Briell [00:05:11] Alltså de behöver gå följa upp. Som elevassistent och resurspedagog kan ju ens tjänst se väldigt olika ut. Ibland kanske det är så att man jobbar enskilt med någon eller ett par elever och då behöver man ju se till att det finns en plan för hur man ska följa upp. Sen kan det ju se ut på andra sätt också, att man är med i en, som stöd i en klass och kanske, då kan det hända att man behöver tänka lite annorlunda.

Sandra Charléz [00:05:37] Det låter ju som att elevassistenter har ganska stort ansvar.

Tove Briell [00:05:43] Ja, men precis. Så det här kan vara en risk att man kanske får lite för stort ansvar för undervisningen. Och det är ju inte bara svårt att hantera i den rollen, utan det är faktiskt också så att det kan leda till att eleverna hamnar i kläm, att de inte får riktigt den undervisning som de har rätt till. Så det måste man vara lite vaksam på.

Sandra Charléz [00:06:05] Nästa fråga. Den elever som jag stödjer under skoldagarna kan vara utåtagerande och ibland stör studieron både för sig själv och för andra, och vi har lite olika knep när det händer. Men vad skulle du säga att det är viktigt att tänka på då?

Tove Briell [00:06:21] Ja, det låter ju som att man har funderat lite tillsammans och att det finns knep som man kan ta till. Så det låter ju som en väldigt bra utgångspunkt. Men här är det ju väldigt viktigt att ta hjälp och jobba tillsammans igen då i personalen, ta hjälp av elevhälsans personal för att...

Sandra Charléz [00:06:39] Samarbeta.

Tove Briell [00:06:40] Samarbeta för att se vad det är som händer i de här situationerna eller kanske innan de här situationerna, för att ringa in det och sedan kunna tillsammans med eleven såklart, utarbeta strategier för hur man kan undvika de situationerna. Och då kan man behöva titta på både elevens dagsform, kanske var det, hade det hänt något hemma kanske innan man kom skolan som gjorde att man var på lite dåligt humör eller man kanske inte hade sovit ordentligt. Det kan handla om någonting som stör kanske i klassrummet. Det kan ha varit

någon incident, kanske i en korridor eller på rasten, som man behöver ta om hand. Så här behöver man göra lite detektivarbete och försöka ringa in vad det är som kan ha hänt för att man ska kunna undvika det då till nästa gång. Och där tänker jag att man, som i den här rollen som elevassistent eller resurspedagog, har en ganska unik inblick ofta i en elev eller några elevers hela skoldag. Så man kanske har viktig information om att, jamen det här testade vi förra veckan, det funkade bra. Eller jag har märkt att på de här lektionerna så verkar det fungera bra att göra på detta viset. Så att där är det ju viktigt att man delar med sig av den kunskapen till varandra.

Sandra Charléz [00:07:58] Vad viktigt det är att fråga eleven också, om den kanske vet vad det är som triggar igång.

Tove Briell [00:08:03] Verkligen, otroligt viktigt att man gör eleven delaktig i sitt eget lärande. Det är också viktigt att komma ihåg dem, liksom det sociala samspelet och hur det fungerar. Inte bara under lektionstid såklart, utan också vad händer på rasterna och finns det liksom en beredskap för hur eleverna får mötas. Så att de känner att de är en del i ett sammanhang och har kompisar och att man jobbar på det på olika sätt också i undervisningen med hur man sätter ihop grupper och så.

Sandra Charléz [00:08:36] Tack Tove! Det var alla frågor från elevassistenterna, men jag undrar också om jag skulle gå in och jobba som elevassistent bara under en kortare tid, som jag vet att ju faktiskt många gör. Kanske under tiden man pluggar eller så. Hur mycket ska man egentligen kunna om läroplanen och skollagen då?

Tove Briell [00:08:57] Ja, alltså det är ju bra att känna till läroplanen för den skolform som man jobbar i förstås. Men egentligen så är det viktigaste kanske att veta att det finns läroplaner, det finns skollag och ramar för det arbetet man bedriver. Och jag tänker, vi har ju alla gått i skolan. Det kanske är lätt att tänka, ja men jag vet hur det här funkar för jag har själv varit elev. Men det förändras mycket hela tiden i skolan så det kan man inte riktigt luta sig mot helt. Utan här behöver man ha, vara lite insatt. Det allra viktigaste är väl egentligen att man har fått tydlig information om vad ens arbetsuppgifter ska vara.

Sandra Charléz [00:09:34] Att ens chef har liksom berättat för en, det här är din, ditt uppdrag.

Tove Briell [00:09:41] Ja. Och att man får instruktioner för det och vet vem man kan vända sig till för vägledning. Sen är det ju viktigt förstås att har koll på det här med skolans arbete mot kränkande behandling och veta, att när man jobbar i skola så är man skyldig att ingripa om man märker att någon inte mår bra eller att det liksom uppstår någon situation. Alltid kan man ju göra det förstås i samråd med sina kollegor och så.

Sandra Charléz [00:10:09] Ja man ska inte behöva stå ensam i det men man har en skyldighet. Man ska ingripa om man ser någonting som inte är okej.

Tove Briell [00:10:15] Ja.

Sandra Charléz [00:10:15] Vad tycker du är viktigast att man gör i skolan som elevassistent eller resurs för att bidra till trygghet och studiero då?

Tove Briell [00:10:24] Ja men det allra viktigaste är ju det här med samarbetet med all personal, precis som det här avsnittet heter.

Sandra Charléz [00:10:29] Det som vi ska prata om idag, ja just det.

Tove Briell [00:10:31] Exakt. Men sedan så är det ju också väldigt viktigt att man lyssnar på eleverna, att man är nyfiken och försöker hjälpa dem att hitta strategier för lärandet. Och igen då, inte ensam utan i samarbete. Att man bidrar också till tryggheten i skolan genom att vara vänlig och professionell i sitt bemötande och så, i mötet med alla elever och all personal.

Sandra Charléz [00:10:55] Trygghet, samarbete, samarbete, samarbete.

Tove Briell [00:10:57] Ja.

Sandra Charléz [00:10:57] Det närmar sig slutet på den här podden Tove. Har du något du ville skicka med de som lyssnar allra sist?

Tove Briell [00:11:06] Alla ni som lyssnar som är elevassistenter eller resurspedagoger är ju jätteviktiga och en stor tillgång till skolan och kan göra stor nytta. Så det är väldigt viktigt att bära med sig. Det kan ju ibland vara en tuff roll att ha men viktig, så det skulle jag vilja skicka med.

Sandra Charléz [00:11:26] Jag tror att det betyder lite extra mycket eftersom det kommer från dig som faktiskt har jobbat i skolans värld som lärare och vet hur viktigt samarbetet är där. Tack så jättemycket Tove!

Tove Briell [00:11:35] Tack!

Sandra Charléz [00:11:36] Det var allt för det här avsnittet om elevers rätt till lärande. Tack för att du har lyssnat och lyssna gärna på de övriga tre poddarna om hur man som elevassistent eller resurspedagog i skolan kan stödja elever i deras lärande och i arbetet med trygghet och studiero. Mer information hittar du på Skolverket.se. Ha det så gott så länge!